

บทคัดย่อ

นอกเหนือจากประเด็นที่เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีแล้ว ประเด็นที่สำคัญที่สุดในการเจรจาการค้าระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์คือ การตีความว่าการค้าบริการต่าง ๆ เช่น การปรึกษาปัญหาสุขภาพ หรือการปรึกษาทางธุรกิจผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นการค้าบริการในรูปแบบใด คำถามดังกล่าวเกิดจากปัญหาในการตีความว่าการที่ผู้บริโภคนั้นในประเทศหนึ่งใช้บริการต่าง ๆ เช่นการปรึกษาปัญหาสุขภาพซึ่งให้บริการโดยผู้ประกอบการในต่างประเทศนั้นเป็นการเดินทางไปในไซเบอร์สเปซ (cyberspace) เพื่อใช้บริการในต่างประเทศหรือเป็นการที่ผู้ประกอบการต่างประเทศให้บริการข้ามมายังประเทศของผู้รับบริการ เนื่องจากเราไม่สามารถระบุได้ว่าผู้บริโภคและผู้ประกอบการนั้นพบกันที่ตำแหน่งทางกายภาพใด

ผู้วิจัยเสนอว่าควรตีความให้การค้าบริการผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นการที่ผู้ประกอบการต่างประเทศให้บริการข้ามมายังประเทศของผู้รับบริการ แทนที่จะตีความว่าผู้บริโภคนั้นเดินทางไปในไซเบอร์สเปซเพื่อใช้บริการในต่างประเทศ เนื่องจากในการเจรจาที่ผ่านมาประเทศไทยได้เปิดเสรีบริการแบบการบริโภคในต่างประเทศไว้ค่อนข้างมาก การตีความให้การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เป็นบริการในรูปแบบดังกล่าวจึงจะมีผลทำให้เกิดการเปิดเสรีเร็วเกินไปและทำให้เกิดผลกระทบที่ไม่อาจคาดหมายได้ล่วงหน้า

Abstract

The most important trade negotiation issue on E-Commerce in WTO is the issue of liberalization of service sectors. One of the most important questions to be addressed is whether online service provisions, i.e., professional and financial services, should be considered as mode 1 (cross-border supply) or mode 2 (oversea consumption) services.

Some US scholars suggested that online service should be considered as a mode 2 rather than a mode 1 service. This is because in the Uruguay Round, commitments in mode 2 were clearly more liberal than those in mode 1. Therefore, classifying online services as mode 2 services will automatically result in a very liberal trade regime for E-Commerce, which will benefit service exporting countries, most notably the US. Consumers will also gain from a liberal regime.

However, we argued that such liberalization will bring about a more open trade regime than that foreseen by member states at the time commitments are made during the Uruguay Round negotiation. In our report, we suggest that an online service be classified as a mode 1 service, in which case further negotiation is required for liberalization.